

Årsmelding 2020

**Norsk barnebokinstitut er et nasjonalt forsknings-,
undervisnings- og formidlingsinstitut for barne- og
ungdomslitteratur**

Se årsmeldingens vedlegg for mer informasjon om:

Avlyste arrangementer pga Covid 19: ansattes eksterne verv og oppdrag; ansattes deltakelse på kurs og seminarer, festivaler, konferanser, o.a; møtevirksomhet; forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid; høringsuttalelser; bibliotekets utlånstall; fullstendig mediedekning; mm.

Det er utarbeidet en separat årsrapport for Bærekraftsbiblioteket.

Innhold

Strategiske mål.....	4
Organisasjon	4
Eksterne organer.....	4
<i>Norsk barnebokinstitutt Læringsmiljøutvalg</i>	4
<i>Norsk barnebokinstitutt Klagenemnd</i>	5
<i>Studentombud</i>	5
<i>Norsk barnebokinstitutt råd</i>	5
Intern struktur.....	5
Norsk barnebokinstitutt styre.....	6
Ledelse og administrasjon.....	6
Årsverk	7
<i>Ansatte ved utgangen av 2020</i>	7
<i>Ansattes interne verv</i>	8
<i>Tilknytning til andre institusjoner</i>	8
Norsk barnebokinstitutt bibliotek	8
<i>Lesesalen</i>	8
Økonomi.....	8
Norsk barnebokinstitutt er medlem av følgende organisasjoner.....	9
Norsk barnebokinstitutt har i 2020 hatt samarbeidsavtaler med følgende organisasjoner.....	9
Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur.....	9
Internasjonal virksomhet.....	10
Kari Skjønbergs Fond.....	10
Hovedfokus i 2020.....	11
Utviklingsarbeid, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	12
Bærekraftsbiblioteket	12
Barnelitterære dannelsesprosesser, et felles vitenskapelig og kunstnerisk forskningsprosjekt, 2020 - 2022.....	13
<i>Fagartikkelside: Kunstnerisk forskning og utviklingsarbeid</i>	15
Individuelt arbeid med vitenskapelig og kunstnerisk forskning og utviklingsarbeid	15
<i>Doktorgradsavhandling under arbeid</i>	15
<i>Hva funker?</i>	16
<i>Novellemysteriet</i>	16
<i>Møt krigere</i>	16
Deltakelse på internasjonale konferanser.....	16
Øvrig forskningssamarbeid	16

<i>Trauma Fictions in Contemporary Culture</i>	16
<i>Kritisk tenkning i barneskolen (KRiT)</i>	16
<i>Shared reading Practices in Early Childhood Education and families for Language learning and Literature experiences (SPrELL)</i>	17
BarneLitterært ForskningsTidsskrift – Nordic Journal of ChildLit Aesthetics (BLFT)	17
Utdanning og undervisning	19
Undervisning under koronapandemien	19
<i>Fagkollegium</i>	19
Kvalitetsutvikling	20
<i>Studentevalueringer</i>	21
Masterstudiet i barnelitterær skrivekunst og formidling	21
<i>Undervisningspersonale</i>	22
Videreutdanning i samtidslitteratur for barn og unge (nettbasert)	22
<i>Undervisningspersonale</i>	22
Forfatterutdanningen i skrivekunst og litteraturformidling på bachelornivå	22
<i>Undervisningspersonale</i>	23
Alumni	23
Kurs og undervisningsoppdrag	23
<i>Samarbeid med Fagskolen for bokbransjen</i>	23
<i>Skriverommet</i>	24
Formidling	24
Utstillinger	24
Arrangementer og seminarer i egen regi	24
Arrangementer i samarbeid med andre	27
Annen formidlingsaktivitet	31
Formidlingsartikler på instituttets nettsider	31
Informasjon og presse	32
<i>Mediedekning</i>	32
Nettsider	33
<i>Nettstedsstatistikk</i>	33
<i>Sosiale medier</i>	33
<i>Månedens illustratør</i>	33

Strategiske mål

Ny strategiplan for 2020-2024 ble vedtatt av styret 18/11.2019. Den lyder slik:

«Visjon: Kunst og kunnskap

Barne- og ungdomslitteratur gir kunstopplevelse og kunnskap, og styrker selvinnsett og forståelse av andre. En bred, rik og mangfoldig barne- og ungdomslitteratur bidrar til å styrke demokratiet.

Norsk barnebokinstituttt er et møtested for de som arbeider med barne- og ungdomslitteratur, enten tilnærmingen er akademisk, kunstnerisk, eller formidling. Institutttet er en privat stiftelse. Arbeidsfeltene er forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, undervisning og formidling. Vi arbeider for at barne- og ungdomslitteratur er god, mangfoldig, relevant og tilgjengelig.

Målsetninger for perioden 2020 - 2024

- Utvikle forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid som belyser barne- og ungdomslitteraturens kvaliteter
- Utvikle ny formidling av egen og andres fagkunnskap
- Videreutvikle utdanninger og kurs for forfattere, illustratører og formidlere
- Styrke nasjonalt og internasjonalt samarbeid»

Strategiplanen er ledsaget av retningslinjer for arbeidet innen utvalgte satsningsområder:

- Forskning og kunstnerisk utvikling
- Rekrutteringspolitikk
- Kommunikasjon
- Formidlingsutvikling
- Utdanningskvalitet
- Undervisningsutviklingspolitikk
- Mangfold og samarbeid

Organisasjon

Norsk barnebokinstituttt er en stiftelse med eget styre og eksternt råd, klagenemnd og læringsmiljøutvalg. Styret er ansvarlig for driften, mens rådet nedsetter styret og er faglig rådgivende og evaluerende.

Eksterne organer

Norsk barnebokinstitutts Læringsmiljøutvalg

Utvalget består av en representant for studentene og en representant for de ansatte. Utvalget skal ha et overordnet og helhetlig blikk på Norsk barnebokinstitutts arbeid med læringsmiljø og bidra til at bestemmelsene i UH-lovens §4-3, 1. og 2. ledd blir gjennomført.

I 2020 har utvalget hatt følgende medlemmer:-Heidi Marie Vestrheim (student) og Ellen Aagaard.

LMU har ikke hatt saker til behandling i 2020.

Norsk barnebokinstituttets Klagenemnd

Norsk barnebokinstitutt har felles klagenemnd med Skrivekunstakademiet i Hordaland.

Nemnda behandler klager over enkeltvedtak og andre klager for studentene. Nemnda har fem medlemmer med personlig vara. Leder og leders vara skal oppfylle lovbestemte krav for lagdommere. To av medlemmene er studenter fra de to institusjonene.

Klagenemndas medlemmer: Leder: Silje Elisabeth Stenvåg; leders vara: Marte Røv. Medlemmer: Heidi Marie Vestrheim/vara: Mathilde Øverland; Daniel Gunstveit/vara: Mai Elise Hammer (vårsemseteret)/Ingeborg Brendås (høstsemesteret); Eli Fossdal Vaage/vara: Birgitte Eek; Ellen Aagaard/vara: Pedro Carmona-Alvarez.

Klagenemnda har ikke hatt saker til behandling i 2020.

Studentombud

Advokat Harald Sommerstad er engasjert som studentombud.

Norsk barnebokinstituttets råd

Rådet er årsmøte, sentralt ledd i kvalitetssikringen med vekt på brukerperspektivet, og ansvarlig for å velge Norsk barnebokinstituttets styre. Rådet evaluerer instituttets samlede virksomhet på årsmøtet, på høstmøtet evalueres ett av de sentrale satsningsområdene etter en oppsatt, rullerende plan.

Rådsmedlemmer 2020-2023:

Universiteter og høyskoler: Ingeborg Eidsvåg Fredwall (Leder) (Vara: Anita Berge Heivoll)

Institusjoner og organisasjoner innen barnekulturformidling: Zeze Kolstad (nestleder), (Vara: Terese Mungai-Foyn) begge Nordic Black Theatre

Norske barne- og ungdomsbokforfattere: Mari Moen Holsve (Vara: Bjørn Ingvaldsen)

Den norske Forleggerforening: Eva Thesen

Grafill/Tegnerforbundet: Akin Duzakin (Vara: Åshild Irgens)

Norsk bokhandlerforening: Linda Eriksen (Vara: Elin Øy)

Norsk bibliotekforening: Beate Ranheim (Vara: Egil Holter-Wilhelmsen)

Norsk kritikerlag: Petra J Helgesen (Vara: Egon Låstad)

Kunsthøgskolene: Birgitte Oppegaard Pollen

Fra Norsk barnebokinstituttets styre: Torbjørn Urffell

Nasjonallibroteket (observatørstatus): Anne Kristin Lande

Norsk barnebokinstituttets årsmøte ble avholdt 16.04.2020. Saker til årsmøtet: Norsk barnebokinstituttets årsoppgjør og årsmelding, kvalitetssikring av virksomheten, valg av nytt styre.

Rådets høstmøte ble holdt 27.08.20. Tema for møtet var kvalitetssikring av arbeid med strategiske målsetninger og kvalitetssikring av den strategiske målsetningen, «Utvikle ny formidling av egen og andres fagkunnskap».

Intern struktur

Fra 2019 har den interne organiseringsstrukturen sett slik ut:

- Styre
- Direktør

- To mellomledere
- En fagleder for hvert studieprogram

Med unntak av styret, blir de øvrige funksjonene omtalt under overskriften *Ledelse og administrasjon*, nedenfor.

Norsk barnebokinstituttets styre

Styret har en styreleder og en nestleder, samt seks styremedlemmer, hvorav én er valgt fra de ansatte og én fra studentene. Styret ansetter direktør og er ansvarlig for driften. Det er utarbeidet en styreinstruks og kompetansekriterier for styrets sammensetning.

Fram til rådets årsmøte 16.04.2020 hadde Norsk barnebokinstituttets styre følgende sammensetning:

Torbjørn Urkjell, leder

Petter Aaslestad, nestleder

Krishanti Brahmachari Wicken, styremedlem

Therese Manus, styremedlem

Sverre Henmo, styremedlem

Anne Tingelstad Wøien, styremedlem

Øystein Espe Bae, ansattvalgt representant

Trine Mangersnes, studentrepresentant

Styrets sammensetning etter årsmøtet 2020:

Torbjørn Urkjell, leder

Petter Aaslestad, nestleder

Therese Manus, styremedlem

Lill Salole, styremedlem

Per Eide, styremedlem

Aina Lian Flem, styremedlem

Hilde Hagerup, ansattvalgt representant

Trine Mangersnes, studentrepresentant

Styret har avholdt 4 ordinære styremøter, hvorav ett i tilknytning til et todagers strategiseminar i september.

Styret har hatt 38 saker til behandling i løpet av året.

Ledelse og administrasjon

Direktør er ansatt av styret. Direktøren skal sørge for at fag- og forskningsfeltet barne- og ungdomslitteratur utvikles og synliggjøres, og at Norsk barnebokinstitutt ivaretar sitt ansvar som fagfeltets nasjonale institutt. Myndigheten er definert som å forplikte organisasjonen økonomisk innen gitte fullmakter og foreta ansettelser og oppsigelser av personale.

Direktør er ansvarlig for den faglige utvikling, forskning, undervisning og formidling. 50% av stillingen er satt av til forskning og publisering.

Direktør leder ledergruppa. Den består foruten direktør som også fungerer som forskningsleder, av en formidlingsleder og en administrasjons- og studieleder.

Direktør/forskningsleder leder arbeidet med forskning- og utviklingsarbeid, herunder kunstnerisk utviklingsarbeid. Direktør er nærmeste personalleder for tilsatte i ledergruppa.

Formidlingsleder leder formidlings-, informasjons- og kommunikasjonsarbeidet.

Administrasjons- og studieleder leder den daglige drift, herunder økonomi, HR og undervisningsadministrasjon. Administrasjons- og studieleder er nærmeste personalleder for tilsatte utenom ledergruppa.

Faglederne har både forskning og undervisning i sin oppgaveportefølje, og forholder seg til hhv forskningsleder og administrasjons- og studieleder når de skal rapportere, legge strategi for, og diskutere de ulike områdene.

Årsverk

Norsk barnebokinstitutt hadde tilsatte i til sammen 12,2 årsverk i 2020. Sykefraværet i perioden var på 2,2 % (i 2019 var sykefraværet på 5,3 %).

Endringer i kollegiet i perioden

Alice Lima de Faria er tilsatt som lærer og veileder i 20 % stilling fra 1.8.2020

Bjørn Sortland er tilsatt som kursutvikler fra 1.1.2020

Cecilie Takle var engasjert i undervisningsstilling i perioden 1.1.-30.6.2020.

Hanna Aanerud er engasjert i prosjektet Bærekraftsbiblioteket fra 1.1.2020

Ingeborg Sivertsen Landfald er engasjert i prosjektet Bærekraftsbiblioteket fra 1.1.2020

Ansatte ved utgangen av 2020

Alice Lima de Faria, lærer og veileder (20%)

Anne Skaret, professor i nordisk litteratur, (20%) i engasjement

Birgitte Eek, formidlingsleder

Bjørn Sortland, lærer, kursutvikler og kunstnerisk forsker, professor i barne- og ungdomslitterær skrivekunst (50%)

Dag Larsen, seniorrådgiver (50%)

Ellen Aagaard, administrasjons- og studieleder

Hanna Aanerud, administrasjonskonsulent

Helene Uri, veileder og kunstnerisk forsker, professor i kreativ skriving, (30%) i engasjement

Hilde Hagerup, faglig leder for masterutdanningen i barne- og ungdomslitterær skrivekunst og formidling, professor i barne- og ungdomslitterær skrivekunst (80 %)

Ingeborg Sivertsen Landfald, formidlingskonsulent

Kjersti Lersbryggen Mørk, stipendiat

Kristin Ørjasæter, direktør, forskningsleder, professor i litteratur

Liv Marit Weberg, lærer og kursutvikler, høyskolelektor

Niklas Ross Lello, kommunikasjonsrådgiver

Steffen R. M. Sørum, faglig leder for forfatterutdanningen, førsteamanuensis i barne- og ungdomslitterær skrivekunst

Øystein Espe Bae, faglig leder for nettstudiet i samtidslitteratur, høyskolelektor

I tillegg har vi engasjert en rekke eksterne kurs- og foredragsholdere.

Ansattes interne verv

Ellen Aagaard: Medlem av barnebokinstituttets klagenemnd (felles nemnd med Skrivekunstakademiet i Hordaland). Ansattes representant i Læringsmiljøutvalget fra 1. oktober 2019.

Niklas Ross Lello: Verneombud og nestleder i Forskerforbundet ved instituttet.

Øystein Espe Bae: Tillitsvalgt for Forskerforbundet ved instituttet

Hilde Hagerup: Ansattvalgt medlem i instituttets styre

Tilknytning til andre institusjoner

Kjersti Lersbryggen Mørk: Tilknyttet forskerutdanningen og har hovedveileder ved Universitetet i Oslo.

Norsk barnebokinstituttets bibliotek

Instituttets samling av primærlitteratur, bøker for barn og unge utgitt til og med 2011, cirka 72 000 bind, ble i 2012 plassert i Nasjonalbiblioteket. Materialet forvaltes av Nasjonalbiblioteket, det er til utlån gjennom Nasjonalbiblioteket og via fjernlån fra andre bibliotek. Norsk barnebokinstitutt samler etter 2011 ikke primærlitteratur, men ett eksemplar av de siste tre års utgivelser er utplassert i instituttets lokaler.

Barnebokinstituttets samling av sekundærlitteratur, cirka 6000 bind, har jevn tilvekst og oppbevares i instituttets egne lokaler. I 2020 ble det kjøpt inn 24 titler. Denne samlingen er plassert på barnebokinstituttets lesesal, lett tilgjengelig for ansatte, studenter og gjestende forskere. Materialet forvaltes av Nasjonalbiblioteket, og er til utlån gjennom Nasjonalbiblioteket og via fjernlån fra andre bibliotek.

Samlet utlån i 2020 er 327. Det er mer enn halvert fra 2019, hvor tallet var 717.

Tallene er beregnet av Nasjonalbiblioteket, og er sammenlignbare med tall fra andre institusjoner som leverer til FFB-statistikk.

Se årsmeldingens vedlegg for tabell over utlån.

Lesesalen

Fire ansatte har sin arbeidsplass på lesesalen.

Med unntak av perioden mars – august, blir lesesalen også brukt som arbeidsplass av instituttets nåværende og tidligere studenter. I nevnte periode var lesesalen stengt av hensyn til smittevern.

I juni 2020 ble lesesalen ommøblert slik at det tas høyde for minimum 1 meter mellom alle arbeidsbord.

Marit Vik, doktorgradsstipendiat ved Høgskolen Innlandet, har frem til mars 2020 benyttet en av instituttets forskerplasser under arbeidet med sitt ph.d.-prosjekt «Barns tekstforståelse. En studie av barnehagebarns teksterfaringer i barnehagen og deres tekstforståelse i møte med bildebøker».

NBI-stipendiat B.J. Epstein fra East Anglia University hadde plass på lesesalen en uke i august.

Økonomi

Regnskapsfører: Langseth Services AS, ved Sigrund Jahateh.

Revisor: BDT Viken, ved revisor Helle Brataas Nymark.

Revidert resultatregnskap for 2020 viser et overskudd på kr 73 543. Egenkapitalen ved årsslutt var kr 4 568 781.

Norsk barnebokinstituttets økonomi er sikret gjennom statsbudsjettet. Frem til og med 2020 gjennom Kulturdepartementets budsjett, kapittel 326, Språk-, litteratur- og bibliotekformål, under post 78, Ymse faste formål. Fra 2021 gjennom Kulturdepartementets budsjett, kapittel 326, Språk-, litteratur- og bibliotekformål, under post 80, Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket.

Instituttet hadde i 2020 egne inntekter fra undervisning, kurs, arrangementer mv på til sammen kr 976 606.

BarneLitterært Forskningstidsskrift (BLFT) er tildelt tidsskriftstøtte hos NOP-HS på SEK 60 000 per år for perioden 2018 – 2020.

Bærekraftsbiblioteket ble i 2020 tildelt 250 000 fra Den norske Forleggerforeningen, 200 000 fra Utdanningsdirektoratet og 150 000 fra NFFO. Det er søkt om gaveforsterkning hos Kulturdepartementet for midlene fra Forleggerforeningen og NFFO. Gaveforsterkningen er innvilget, utbetalingen foretas i 2021. avventer at det er midler til dette hos.

Norsk barnebokinstitutt er medlem av følgende organisasjoner

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Foreningen !les

IBBY Norge - Barnebokforum; norsk seksjon av International Board on Books for Young People (IBBY)

International Research Society for Children's Literature (IRSCL)

European Association of Creative Writing Programmes (EACWP)

Leser søker bok

Skolebibliotekarforeningen i Norge

Norsk barnebokinstitutt har i 2020 hatt samarbeidsavtaler med følgende organisasjoner

Appelsinia litteraturfestival, Skien kommune

Aarhus Universitet, Center for børnelitteratur

Stockholms Universitet, Institutionen for kultur och estetik

Warwick Writing Programme

VIA University College, The Animation Workshop

Kunsthøgskolen i Oslo, Avdeling for illustrasjon og design

Kunsthøgskolen i Oslo, Avdeling teaterhøgskolen, studiet for scenetekst

Se og les, Bergen Offentlige Bibliotek

Skrivekunstakademiet i Hordaland

Nasjonalbiblioteket

Norsk Litteraturfestival, Lillehammer

Fagskolen for Bok og Papir

Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur

Norsk barnebokinstitutt administrerer Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur

Det ble i mars 2020 delt ut priser for 360 000 kroner for bokåret 2019.

Juryen for bokåret 2019 besto av:

Silje Johannessen, leder

Kyrre M. Goksøyr

Asbjørn Kolberg

Leif Haakon Steine

Agnes-Margrethe Bjorvand

Juryen for bokåret 2020 har bestått av:

Asbjørn Kolberg, leder

Kyrre M. Goksøyr

Monica Wirkola

Erik Hageli Henriksen

Agnes-Margrethe Bjorvand

Hanna Aanerud har vært juryens sekretær for bokåret 2020.

Internasjonal virksomhet

Norsk barnebokinstitutt er samarbeidspartner på et Erasmus Mundus International Master-studietilbud som ble godkjent i 2018: *Children's Literature, Media & Culture*. Studiet har sin hovedbase ved University of Glasgow, med Aarhus Universitet og Universidad de Barcelona som hovedsamarbeidspartnere. Studiet tok opp sine første studenter i løpet av våren 2019. Høsten 2019 ble undervisningen gitt ved University of Glasgow, våren 2020 ble undervisningen gitt ved Aarhus Universitet, høsten 2020 ble undervisningen gitt ved henholdsvis Universidad de Barcelona, Tilburg University og University of Wroclaw.

<https://www.gla.ac.uk/postgraduate/taught/childrensliteraturemediaculture/>

I 2020 har tre av Norsk barnebokinstitutt ansatte deltatt på digitalt sommerkurs i regi av European Association of Creative Writing Programmes (EACWP).

14.-18. august deltok Norsk barnebokinstitutt på Nordisk Råds konferanse om økokritisk nordisk barnelitteratur.

20. august besøkte Manuskriptskolen for Børnefiktion Norsk barnebokinstitutt.

24.-28. august: NBI-stipendiat B.J. Epstein besøkte Norsk barnebokinstitutt for å arbeide med sitt forskningsprosjekt om fremstillingen av hhv amming og død i nordisk barnelitteratur.

Høsten 2020 ble det formelt inngått en utvekslingsavtale for studenter mellom Stockholms Universitet og Norsk barnebokinstitutt.

Kari Skjønbergs Fond

Kari Skjønbergs Fond (KSF) er resultat av en sammenslåing av Kari Skjønbergs Minnefond (driftet fra Norsk barnebokinstitutt) og Kari Skjønbergs pris til fremme av forskning om barne- og ungdomslitteratur

(driftet fra Høyskolen i Oslo/Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag. De to stiftelsene ble sammenslått 1. januar 2017.

Fondet deler ut ett rekrutteringsstipend (NBI-stipendet) etter søknad og hedrer en etablert forsker med et reisestipend. Rekrutteringsstipendet behandles av fondets styre. For utdeling av reisestipendet nedsetter styret en egen komité. Det er styret i Norsk barnebokinstitutt som nedsetter styret i KSF. Fondsstyret peker selv ut en jury for reisestipendet.

Fondsstyret har avholdt tre møter i 2020: styremøte 21. januar, årsmøte 27. mars, og styremøte 24. november.

Frem til NBIs styremøte 7.mai 2020 hadde styret i KSF følgende sammensetning:

Nina Goga (Høyskolen på Vestlandet), styreleder

Åse Kristine Tveit (OsloMet), styremedlem

Åsmund Hennig (Universitetet i Stavanger), styremedlem

Hilde Hagerup (Norsk barnebokinstitutt), styremedlem

Atle Krogstad (Dronning Mauds Minne), varamedlem

Fondsstyrets komité for utdeling av reisestipend bestod av:

Svein Slettan (Universitetet i Agder), leder

Anne Kristin Lande (Nasjonalbiblioteket)

Anne skaret (Høyskolen i Innlandet)

Som sak 17/20 besluttet Norsk barnebokinstitutt styre følgende styresammensetning for KSF, gjeldende fra 7.mai 2020:

Helene Uri (Norsk barnebokinstitutt), styremedlem (leder)

Kjell Ivar Skjerdingsstad (OsloMet), styremedlem

Silje Hernæs Linhart (Høyskolen i Innlandet), styremedlem

Åsmund Hennig (Universitetet i Stavanger), styremedlem

Atle Krogstad (Dronning Mauds Minne), varamedlem

Fondsstyret har i 2020 delt ut NBI-stipendet til B.J.Epstein for hennes prosjekt om presentasjonen av hhv amming og død i norsk og svensk barnelitteratur, samt delt ut reisestipend til Lykke Guanio-Uluru, professor ved Høyskolen på Vestlandet.

Hovedfokus i 2020

Norsk barnebokinstitutt har i 2020 gjennomført ressurskrevende oppgaver knyttet til

- Utvikling og implementering av
 - *Masterstudium i barne- og ungdomslitterær skrivekunst og formidling*
 - Fullføre søknadsprosessen
 - Gjennomføre opptaksprøve
 - Utvikling av undervisningsplan
 - Ombygging av lokalene, oppbygging av et separat undervisningsrom
 - *Bærekraftsbiblioteket*, et litteraturformidlingstiltak i samarbeid med en rekke organisasjoner
 - Utarbeide boklister og aktivitetsmateriale
 - Synliggjøre prosjektet

- Etablere et sekretariat som både holder i utvikling av materialet, synliggjøringen av det og holder kontakt med brukere og samarbeidspartnere
- Arbeid med finansiering
- Håndtering av smittesituasjonen i forbindelse med Covid19
 - Etablering av hjemmekontor og rutiner for digital kommunikasjon
 - Omlegging fra ordinær til digital undervisning for hhv *Forfatterutdanningen ved Norsk barnebokinstitutt. Utdanning i skrivekunst og litteraturformidling* og *Masterstudium i barne- og ungdomslitterær skrivekunst og formidling*
 - Omlegging fra planlagte publikums-seminarer til strømming
 - Ombygging av lesesalen

Utviklingsarbeid, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Innsatsområder for utviklingsarbeid, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid i 2020:

- Etablering og oppstart av Bærekraftsbiblioteket
- Oppstart av *Barnelitterære dannelsesprosesser*, et nytt felles forsknings- og kunstnerisk utviklingsarbeid for perioden 2020 – 2022
- Tilrettelegging for at hver enkelt får anledning til å gjennomføre sine FoKU-planer. FoKU-planene inkluderer både vitenskapelige og kunstneriske utgivelser og annet utviklingsarbeid
- Utvikling av *Barnelitterært Forskningstidsskrift (BLFT) / Nordic Journal of ChildLit Aesthetics*

Bærekraftsbiblioteket

I 2019 startet Norsk barnebokinstitutt opp arbeidet med å etablere Bærekraftsbiblioteket. Dette er et samarbeidsprosjekt med mange aktører.

FN har utarbeidet en bokklubb, SDG bokklubben, som lærer barn over hele verden om bærekraftsmålene. Gjennom å lese en bok i måneden skal barn i alderen 6-12 år gjennom 17 måneder få kunnskap om bærekraftsmålene og gjerne bli inspirert til å bidra selv. Den Norske Forleggerforeningen har tatt initiativ til en tilsvarende norskspråklig versjon. Norsk barnebokinstitutt ble bedt om å være prosjektleder.

Høsten 2019 utarbeidet vi en prosjektbeskrivelse for lesesirkler for barn tilpasset norske forhold, gjennomførte forprosjektering og inviterte andre aktører til å være samarbeidspartnere. Fra januar 2020 opprettet vi et eget sekretariat for Bærekraftsbiblioteket, bestående av Kristin Ørjasæter, Hanna Aanerud og Ingeborg Landfald.

Bærekraftsbiblioteket er plassert på FN-sambandets undervisningssider (<https://www.fn.no/undervisning/S-7-trinn/baerekraftsbiblioteket>), som ivaretas av webredaktør Venke Uglenes med bistand fra rådgiver Ida Berge.

Bærekraftsbiblioteket består av boklister med aktiviteter til alle de 17 bærekraftsmålene. Boklistene er presentert for barn i alderen 6 – 12 år. Aktivitetsmaterialet er utformet med tanke på at lærere, bibliotekarer og andre voksne som arrangerer lesesirkler for barn skal få tips til hvordan de skal gjennomføre møtene, lede barn i åpne litterære samtaler og bidra til at både bærekraftsmålene og bøkene blir diskutert på en måte som setter barnas tilnærming i høysetet. Boklistene tilbyr deltakerne en litterær tilnærming til bærekraftsmålene,

aktivitetsmaterialet tilbyr deltakerne en samtalebasert forståelse av så vel litteraturen som verdens felles arbeidsplan for å nå de 17 bærekraftsmålene innen 2030.

Bærekraftsbiblioteket er i 2020 blitt finansiert av Den Norske Forleggerforeningen, Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversetterforening, Utdanningsdirektoratet, FN-sambandet og Norsk barnebokinstitutt.

Eksterne bidragsytere i opparbeidelsen har især vært Den Norske Forleggerforeningen, Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversetterforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Leser søker bok, Foreningen !les og Oversetterforeningen.

Øvrige organisasjoner er også samarbeidspartnere: Norsk Litteraturfestival/Pegasus, Norsk bibliotekforening, Norsk Forfattersentrum, Bokklubbene, IBBY Norge, Lillehammer UNESCO litteraturby. De bistår med å informere om Bærekraftsbiblioteket.

Bærekraftsbiblioteket ble utarbeidet i løpet av våren og sommeren 2020. Materialet ble fortløpende publisert hos FN-sambandet. Det skulle blitt lansert på Norsk litteraturfestival 28.mai og stilt ut på Den internasjonale forleggerforeningens jubileumskonferanse der. Covid 19 satte en stopper for dette, i stedet ble lanseringen gjennomført digitalt. Fra august 2020 var Bærekraftsbiblioteket komplett.

Ved utgangen av 2020 hadde i underkant av 100 skoler, bibliotek og andre meldt seg som brukere av Bærekraftsbiblioteket. Gjennom nettsiden har det kommet inn i underkant av hundre påmeldte. Det er hovedsakelig bibliotekarer og lærere som melder seg på, men vi har også fått påmeldinger fra f.eks. leseambassadører i kommunene, musikere/kunstnere og hjelpearbeidere. Påmeldingen fordeler seg slik:

Lærere: 60 påmeldte

Bibliotekarer: 20 påmeldte

Andre: 20 påmeldte

Sekretariatet holder løpende kontakt med de påmeldte og følger også med på bokutgivelsene, og evaluerer og reviderer materialet fortløpende, i tett kontakt med FN-sambandet.

Barnelitterære dannelsesprosesser, et felles vitenskapelig og kunstnerisk forskningsprosjekt, 2020 - 2022

Bærekraftsbiblioteket aktualiserer en rekke spørsmål forbundet med synet på hva barnelitteratur er og skal gjøre med leserne. Disse har initiert opprettelsen av felles forskningsprosjektet som utføres av både forfattere av og forskere på barnelitteratur.

I kulturmeldingen *Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida* (Kulturdepartementet, 2018–2019) står det at mens et viktig mål for kulturpolitikken er «å skape kunst- og kulturuttrykk av ypperste kvalitet», er ikke det tilstrekkelig som begrunnelse for hvorfor samfunnet skal prioritere kunst og kultur foran andre formål. Det hevdes at en slik prioritering også må begrunnes ut fra at kunst og kultur har andre funksjoner, «som grunnlag for demokratiutvikling, sosiale fellesskap og økonomisk verdiskaping» (Kulturdepartementet, 2018–2019, s. 8) I meldingens kapittel 11, «Danning og demokratibygging», framheves kunst og kultur som en viktig arena for menneskets dannelsesprosesser både på samfunns- og individnivå. Et særlig fokus settes på barn og unge, som kunst og kultur skal ha mange funksjoner for: Kunst og kultur skal blant annet gi «barn og unge opplevingar og eit rom for ytring som har identitetsbyggjande kraft i livet til den enkelte», i tillegg til at barn og

unge «bør møte kunst- og kulturuttrykk som representerer eit mangfald av erfaringar, mellom anna for å motverke kulturelt utanforskap» (Kulturdepartementet, 2018–2019, s. 79).

Forskningsprosjektet Barnelitterære dannelsesprosesser undersøker hva slike forventninger kan bety for barnelitteraturen. Kulturmeldingen hevder altså at kunst og kultur skal ha en rekke konkrete funksjoner for barn og unges dannelsesprosesser, og i forbindelse med barnelitteratur impliserer dette en forestilling om at litteratur skal bidra til å danne samfunnsaktører. I dette forskningsprosjektet legger vi derfor begrepet 'barnelitterær dannelse' under forskningslupen og stiller følgende spørsmål: Hvordan kan vi forstå dette begrepet, og hva innebærer et dannelsesperspektiv for vår forståelse av hva barnelitteratur er og gjør i dag? Er det i det hele tatt mulig å forene forventninger om barnelitteraturens dannelsesfunksjoner med kunstnerisk frihet?

De overordnede forskningsspørsmålene som prosjektet skal svare på, er som følger: Hvordan kan vi forstå dannelse i et barnelitterært perspektiv: Former dannelsesperspektivet synet på hva barnelitteratur er, og i så fall hvordan? Hva innebærer egentlig begrepet 'barnelitterær dannelse', hvem er det som dannes, hvordan, og til hva? Forskningsspørsmålene er brutt ned i følgende problemstillinger:

- Hvilke virkemidler bruker barnelitteraturen for å danne barneleserne?
- Skaper barnelitteratur rom for gjenkjennelse? I så fall, hvordan, og for hvem?
- Hvilke erfaringer kan barnelitteratur framstille, og på hvilke måter?
- Hvilke stemmer får plass i tekster for barn og unge?
- Uttrykker barne- og ungdomslitteratur forestillinger om kjønn, og i så fall, på hvilke måter?
- Hvordan utvikles en barnelitterær leser- og forfatteridentitet i forhold til et dannelsesparadigme?
- Hvilke dannelsesprosesser kan finne sted i møter mellom barnelitteratur og lesere i ulike kontekster?
- Er forestillingen om litterær dannelse forenlig med kunstnerisk frihet?
- Hvordan har man forstått litterær dannelse i et historisk perspektiv, og hvordan forstås litterær dannelse i dag?

Problemstillingene skal undersøkes med både kunstneriske og vitenskapelige metoder. Det kunstneriske utviklingsarbeidet utføres av en skrivekunstgruppe som består av seks forfattere ansatt ved Norsk barnebokinstitutt: Bjørn Sortland, Dag Larsen, Hilde Hagerup, Helene Uri, Liv Marit Weberg og Steffen Sørum. Ved siden av skrivekunstnernes innenfra-perspektiv og bruk av kunstneriske metoder skal spørsmålet om barnelitteratur og dannelse forskes på i delprosjekter som representerer et utenfra-perspektiv i det at de anvender vitenskapelige metoder. Tre av forskerne er ansatt ved Norsk barnebokinstitutt: Anne Skaret, Øystein Espe Bae og Kristin Ørjasæter. Eksterne deltakere er Lykke Guanio-Uluru, Nina Goga og Rikke Frøyland (Høyskolen på Vestlandet), Hilde Dybvik (OsloMet), Berit Martha Christel Huntebrinker (Universitetet i Agder), Inger-Kristin Larsen Vie og Silje Svare (Høyskolen i Innlandet). Anne Skaret leder den vitenskapelige gruppen.

I 2020 er følgende aktiviteter gjennomført i prosjektet:

- prosjektbeskrivelse utarbeidet (<https://barnebokinstituttet.no/forskning/forskningsprosjekter/barnelitteraere-dannelsesprosesser/>)
de vitenskapelige
- forskerne har deltatt på skriveseminar 3.-4. september

- 27. oktober avholdt den kunstneriske skrivegruppa et felles dagsseminar på sentralen der Liv Marit Weberg og Helene Uri innledet om skrivekunstfaglige problemstillinger.
- 11. november ble det avholdt et større seminar (digitalt) om litterære dannelsesprosesser (seminaret er presentert under avsnittet om arrangementer lenger bak i årsmeldingen)
- 11. november ble det også avholdt prosjektmøte med de vitenskapelige
- Produksjonen av 4 podcaster som skulle dokumentere skrivekunstneres og forskeres møte og drøfting av felles problemstillinger underveis i prosessen måtte avlyses pga Covid19-restriksjoner, 14. november
- Skrivekunstnere hadde et web-basert møte 30. november for drøfting av pågående arbeider.
- Helene Uri og Hilde Hagerup gjennomførte et felles skriveopphold fra 23. til 27. november.

Fagartikkelside: Kunstnerisk forskning og utviklingsarbeid

I 2020 er det publisert 4 artikler i artikkelsamlingen:

«Hva funker»? Hva funket ikke? Av Helene Uri, veileder og kunstnerisk forsker og Hilde Hagerup, fagleder for masterstudiet i skrivekunst og litteraturformidling, ved Norsk barnebokinstitutt.

Jeg håndhilser før jeg penetrerer, presentasjon av et vitenskapelig essay av Helene Uri, veileder og kunstnerisk forsker ved Norsk barnebokinstitutt

Å tenke det, skape det, men å beskrive det? Veileder og kunstnerisk forsker Helene Uri intervjuet av formidlingsleder Birgitte Eek om skriveprosess og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Refleksjonsnotat: Karakterer og plot og et prosjekt som ikke vil seg ennå, ved Dag Larsen, seniorrådgiver ved Norsk barnebokinstitutt.

Individuelt arbeid med vitenskapelig og kunstnerisk forskning og utviklingsarbeid

Doktorgradsavhandling under arbeid

Kjersti Lersbryggen Mørk: *Vitnesbyrd om ondskap – barnelitteratur for vår tid?*

Prosjektets hovedmål er å utvikle ny kunnskap om hvordan ondskap utforskes etisk og estetisk i nyere litteratur for barn og unge. Primærverkene er *Sinna mann* (2003) av Gro Dahle og Svein Nyhus, *The Boy in the Striped Pyjamas* (2006) av John Boyne og *The Hunger Games* (2008-2010) av Suzanne Collins. Med vitnesbyrdteorien som prosjektets teoretiske hovedinngang undersøkes det hvordan verkene problematiserer grensene for det språklige og det narrative, verbalt og visuelt, i barns møte med traumer og ondskap. Vitnesbyrdteorien tilbyr et nytt perspektiv på aktuelle og viktige fortellinger for barn og unge. Prosjektet vil få betydning for synet på hva barnelitteratur kan være, og drøfte den etablerte oppfatningen av balansen mellom etikk og estetikk i litteratur for barn.

Hva funker?

I 2020 avsluttet Hilde Hagerup og Helene Uri prosjektet «Hva funker» med en siste samling på instituttet sammen med en av elevene som deltok i 2019. Etter samlingen ble novellen ferdigstilt i fellesskap med Assad Nasir og andre elever fra gruppa. Målet med prosjektet har vært at forfatterne og elevene sammen skal utforske hva slags språk som fungerer i tekster skrevet for ungdom. I tillegg til novellen resulterte prosjektet i en artikkel som ble publisert på våre nettsider. Prosjektet har også vært brukt som case study i undervisningen på Masterstudiet.

Novellemysteriet

Steffen R.M. Sørum har gjennom samarbeid med Erlend Askhov, spillfirmaet Point Media, Turneorganisasjonen Hedmark og Akershus Fylkeskommune jobbet med et VR- og AR-prosjekt rettet mot ungdomskolene. Målet har vært å skape et spill- og formidlingsopplegg som skal få elevene nysgjerrig på norske samtidsnoveller. Spillet består av seks ulike oppgaver i VR som skal hjelpe elevene i gruppe å sette sammen en kabal til riktig novelle. Elevene må bruke sin kreativitet og samarbeide for å knekke koder, løse gåter og forstå litterær tekst på en aktiv måte. Spillet har vært i utvikling siden 2017. Spillet ble testet i februar 2020 hos Kulturtanken med positive tilbakemeldinger. Novellemysteriet skulle etter planen på skoleturné i mars/april 2020, men grunnet Korona er de fleste skolebesøk foreløpig lagt på is.

Møt krigere

Steffen R.M. Sørum har skrevet bøkene *Krigere* (2019) og *Flere krigere* (2020) som er rettet mot de yngste leserne. Formålet var å skrive lettlest sakprosa om krigere fra steinalderen frem til bruken av krutt. Han har i samarbeid med illustratør John Jamtli og illustratør Andreas Iversen som har illustrert hver sin bok. I formidlingen er det lagt vekk på laiv- og reenactementgruppene Legio XV og vikingene jobbet med hvordan kunnskapen i boken kan formidles gjennom andre former enn opplesning. *Krigere* ble utgitt våren 2019 som en Min første leseløve hos Cappelen Damm.

Deltakelse på internasjonale konferanser

Tre av instituttets skrivekunstnere, Alice Lima de Faria, Hilde Hagerup og Liv Marit Weberg deltok på EACWPs digitale skrivekunstkonferanse Teachers training course: Premium Virtual Edition, 7.-9.7.2020

Kristin Ørjasæter (NBI) og Lars Johnsen (Nasjonalbiblioteket) deltok på *Children's Literature and Digital Humanities*, forskningskonferanse arrangert av The University of Antwerp, 22. – 23. 10. Eget paper: How to build up an archive of Cultural Identity in Children's literature? 22.10

Øvrig forskningssamarbeid

Trauma Fictions in Contemporary Culture

Kjersti Lersbryggen Mørk er deltaker i denne forskergruppa, som er ledet av Unni Langås, Universitetet i Agder.

Kritisk tenkning i barneskolen (KRiT)

Dette tverrfaglige prosjektet, som er finansiert av Forskningsrådet, er eid av Utdanningsetaten i Oslo kommune og ledes av OsloMet. Det har som mål å utvikle en didaktikk for kritisk tenkning i barneskolen med utgangspunkt i barnelitteratur og nyheter. Norsk barnebokinstitutt er samarbeidspartner, sammen med Norsk rikskringkasting og Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring. Vår rolle er å bidra med kompetanse på barnelitteratur og litterære samtaler.

Shared reading Practices in Early Childhood Education and families for Language learning and Literature experiences (SPrELL)

Dette prosjektet, som er finansiert av Forskningsrådet, eies av Lesesenteret ved Universitetet i Stavanger og skal utføres i samarbeid med barnehager i denne regionen. Ett delmål er å utvikle 20 digitale bildebøker på flere språk. Hovedmålet er å utvikle modeller for samarbeid mellom barnehager og foreldre om lesing av bildebøker. Norsk barnebokinstitutt er samarbeidspartner. Vår rolle er å delta i en referansegruppe.

BarneLitterært ForskningsTidsskrift – Nordic Journal of ChildLit Aesthetics (BLFT)

Tidsskriftet ble lansert i 2010 og er et nordisk, elektronisk fagfellererferert tidsskrift, som publiseres i open access. BLFTs artikler skrives på norsk, dansk, svensk eller engelsk og publiseres fortløpende i årganger.

BLFT er et vitenskapelig forum som utforsker barnelitterær estetikk

- i analoge og digitale medier
- i verbale og visuelle kunstuttrykk
- og synet på kunst for barn.

Tidsskriftet vil utvikle en tverrfaglig diskusjon om barnelitteraturens medier, estetikk, interaksjon med andre kunstuttrykk, dens institusjonelle betingelser og resepsjon, og etablere en internasjonal forskningsdialog.

Alle publiserte manuskripter gjennomgår redaksjonell behandling. Innsendte manuskripter blir vurdert av redaktøren(e), redaksjonsrådet, og av minst to fagfeller som har lest uten kjennskap til hvem som er forfatter.

Det er i 2020 ikke publisert noen anmeldelser, men 10 vitenskapelige artikler. Av disse er 5 ordinære vitenskapelige artikler, 1 artikkel stammer fra BLFTs tidligere Call for Papers om barnelitterære skildringer av traumatiske erfaringer med Tatjana Kielland Samoilow og Martin Blok Johansen fra redaksjonsrådet som redaktører, og 4 artikler tilhørende spesialtemaet økokritikk med Nina Goga som ekstern og Lykke Guanio-Uluru som redaksjonsintern gjesteredaktør. Dermed betraktes begge disse temaseksjonene som fullførte.

Det er i 2020 sendt ut 3 Call for Papers om henholdsvis

- Children's Literature and *Bildung* Processes in the Age of Digitalization and Political Concern
- Non-fiction renaissance due to the climate crisis?
- Humour in Children's Literature

Artikler om disse emnene forventes publisert i løpet av 2021 og 2022.

Artikler årgang 01/2020

Ting som er for store og ting som er for små:

Økologisk tenkning i Ruth Lillegravens Eg er eg er eg er (2016)

av Per Esben Myren-Svelstad. Publisert 2020-12-15

Biografier om dyr: Ideologiske perspektiver på dyr og forholdet mellom dyr og mennesker i to biografier om sjimpansen Julius

av Inger-Kristin Larsen Vie. Publisert 2020-12-09

Hon är dem alla. Ekofeministiskt flickskap i Siri Pettersens fantasytrilogi Ravneringene

av Rebecka Fokin. Publisert 2020-11-04

Flyktningedebatten i satirens estetikk - Erlend Loes Kurt koker hodet (2003)

av Ann Sylvi Larsen. Publisert 2020-08-17

Skit i traditionerna. Generationskonflikt, störda livslinjer och misslyckande i Leif Panduros Rend mig i traditionerne (1958)

av Lydia Wistisen. Publisert 2020-06-23

Seasons writing and environmental ethics in Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige

av Camille Deschamps Vierø. Publisert 2020-04-17

Torgeir Rebolledo Pedersen and Akin Duzakin: Poems and Unpoems about a little of everything

An ecological reading of illustrated poetry for children

av Atle Krogstad. Publisert 2020-03-24

Natureculture in a Stallo tale: Harmonious dwelling or troubling postequilibrium?

The picturebook *Sølvmånen* by Sissel Horndal (2015)

av Ruth Seierstad Stokke. Publisert 2020-03-13

The Potential for Aesthetic Experience in a Literary App

An analysis of *The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore*

av Anette Hagen. Publisert 2020-03-03

Sámi Selves in the Northern Landscape

Nomadism and Indigeneity in Swedish Classics for Children

av Sara Pankenier Weld. Publisert 2020-02-13

Oversikt over visninger og nedlastninger

Statistikken over besøk på og nedlastninger fra tidsskriftets sider viser at selv om BLFT har sitt hovednedslagsfelt i Norge, der artikler fra BLFT utgjør sentrale deler av pensum ved de norske læresteder der det undervises i barne- og ungdomslitteratur, blir tidsskriftet lest over store deler av verden.

På Idunn (Universitetsforlaget): 15 366 (i 2019: 5 650) for nye artikler og backlist.

En visning = åpnet artikkel i fulltekst.

Visningene har vært foretatt av antall brukere fra følgende land:

Norge: 4 224, Sverige: 488, USA: 470, Danmark: 290, Storbritannia: 237, Finland: 123, Tyskland: 114, Australia: 79, Frankrike: 79, Ikke spesifisert: 84. En bruker kan ha åpnet en eller flere artikler, og evt den samme artikkelen flere ganger, men blir bare talt én gang.

Backlist hos Taylor&Francis: 15 305 (i 2019: 14 00)

Disse tallene angir antall artikkelåpninger/nedlastninger fra de ulike landene:

Norge: 2822, USA: 1719, Storbritannia: 1370, Sverige: 1226, Kina: 1065, Australia: 842, Danmark: 684, Tyskland: 671, India: 419, Canada: 275, Andre: 4212.

Statistikken over besøk på og nedlastninger bekrefter inntrykket fra tidligere år om at BLFT har sitt hovednedslagsfelt i Norge, der artikler fra BLFT utgjør sentrale deler av pensum ved de norske læresteder der

det undervises i barne- og ungdomslitteratur. Tidsskriftet leses også i Sverige, Danmark og Finland, men i mindre grad. Tidsskriftet leses for øvrig over store deler av verden.

Administrativt

Ansvarlig utgiver: Norsk barnebokinstitutt

Forlag: Universitetsforlaget

Redaktør: Kristin Ørjasæter, professor, direktør Norsk barnebokinstitutt

Redaksjonssekretær: Birgitte Eek, formidlingsleder, Norsk barnebokinstitutt

Redaksjonsrådet består av:

Lykke Harmony Alara Guanio-Uluru, professor, Høgskulen på Vestlandet, Norge

Ayoe Quist Henkel, Lektor, Ph.d. VIA University College, Danmark

Maria Lassén-Seger, Lektor, ph.d., Åbo Akademi, Finland

Martin Blok Johansen, Lektor, ph.d., VIA University College, Danmark

Tatjana Kielland Samoilow, førsteamanuensis, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Norge

Lydia Wistisen, Forsker, Stockholms Universitet, Sverige

Utdanning og undervisning

Norsk barnebokinstitutt har i 2020 drevet følgende undervisningstiltak

- Masterstudiet i barne- og ungdomslitterær skrivekunst og formidling – 120 studiepoeng
- Utdanning i samtidslitteratur for barn og unge (nettbasert) – 30 studiepoeng
- Forfatterutdanning i skrivekunst og litteraturformidling – 60 studiepoeng
- «Skriverommet» – kurs for forfattere
- Dagskurs i spesialemer, for tilsatte i barnehager, kulturskoler m.m.
- Studiebesøk
- Bestilte kurs av kortere eller lengre varighet

Undervisning under koronapandemien

Da Regjeringen stengte ned mye av landets virksomhet 12. mars måtte instituttet legge om til digital undervisning. Dette har gjort at vi har økt produksjonen av både lyd- og videofiler, som studentene har tilgang til via læringsplattformen. Vi har investert i produksjonsutstyr og knyttet til oss både teknisk bistand og kompetanse på innholdsproduksjon.

Enkelte kurs og aktiviteter har vært lite egnet for digital gjennomføring, og vi har måttet avlyse eller utsette noen få tiltak, men vi har gjort det vi har kunnet for at studentene får en så god studiesituasjon som mulig, både når det gjelder læringsutbytte og psykososialt læringsmiljø.

Fagkollegium

Norsk barnebokinstituttets fagkollegium består av ansatte som underviser på tvers av studier og kurs.

Fagkollegiet tilrettelegger all undervisningsvirksomhet. I perioden har kollegiet bestått av Dag Larsen, Øystein Espe Bae, Hilde Hagerup, Liv Marit Weberg, Steffen R.M. Sørum, Alice Lima de Faria, Bjørn Sortland, Cecilie Takle og Ellen Aagaard.

Kvalitetsutvikling

Norsk barnebokinstitutt har vedtatte rutiner for kvalitetssikring og -utvikling av studiene. Som del av disse rutinene vedtar styret hver høst innsatsområder for undervisningen ved instituttet. Seks innsatsområder har styrt videreutvikling av kvaliteten ved Norsk barnebokinstitutt's undervisning studieåret 2019 – 2020:

- Undervisnings- og pensumplaner for begge studier gjennomgås med flerkulturell representativitet for øyet (videreført)

Mangfold og flerkultur har fokus i hele instituttets virksomhet, og vi jobber med representasjon i undervisningsplaner, kurs, litteraturlister og rekruttering.

- Gjennomføring av Program for pedagogisk kompetanse etter oppsatt plan
Høsten 2019 etablerte instituttet sin egen plan for økt pedagogisk kompetanse i undervisningskollegiet. Det er gitt 4 semestre til gjennomføring, hvor noen deler av opplegget har frister for gjennomføring og andre legges opp fritt for den enkelte. Planen består av nettmoduler i et ferdig opplegg fra Kunnskapsbanken for universitets- og høyskolepedagogikk (KUPP), samt enkeltkurs og seminarer i NBIs regi.

- Sensorveiledning/eksamens funksjon (kontrollerende/justerende, eller en læringsaktivitet?)
Høsten 2019 utarbeidet vi mal for sensorveiledning. Eksamens funksjon er til diskusjon ved utarbeiding/revidering av studieplaner.

- Revisjon av nettstudiets studieplan
Studieplanen er revidert og vedtatt av styret 7. mai 2020.

- Etablering av rekrutteringsstrategi for nettstudiet
Det ble utviklet en rekrutterings- og kommunikasjonsplan for utlysning av og opptak til nettstudiet, gjennomført vårsemesteret 2020.

- Klarlegge bruk av personalressurser med tanke på ev. oppstart av masterstudium
Vi har jobbet fram mot studieoppstart med å styrke kollegiet, bl.a. med nytilsatte innen skrivekunst og det visuelle. Vi jobber også i større grad enn tidligere for å koordinere ressurser og utnytte kompetansen på instituttet. Underviserne har oppgaver innen flere av studiene, og læringsressurser produseres og brukes på tvers av emner og studier.

Styret har høsten 2020 vedtatt følgende innsatsområder for kvalitetsutviklingen studieåret 2020-2021:

- Sikre flerkulturell representativitet i undervisnings- og pensumplaner samt i studentrekrutteringsarbeidet. Det utarbeides særskilte rekrutteringsplaner som ivaretar behovet for mangfold i studentmassen
- Videreutvikle samarbeid om undervisning og ressursbruk på tvers av studier og kurs
- Sikre at undervisningskollegiet kan sette av tid til å gjennomføre pålagt og ønsket kompetanseheving innen pedagogikk og produksjon av digitale læringsressurser
- Styrke bevisstheten og kvaliteten på digitale undervisningsressurser
- Styrke sammenhengen mellom undervisningens behov og forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Punktene har vært med i utviklingen av instituttets undervisning og kollegiets kompetanse gjennom høstsemesteret 2020, og fortsetter i 2021.

Studentevalueringer

Studentene får muligheten til å evaluere studiene etter hvert semester. Dette er en viktig del av instituttets kvalitetssikringssystem, og resultatene er grunnlag for vurdering og evt revidering av studienes undervisningsopplegg og struktur. Den skriftlige, anonyme evalueringen følges opp av samtaler med klassene hvor punkter fra evalueringen tas opp og studentene kan gi utfyllende tilbakemeldinger til instituttet. Studentevalueringene i 2020 har lagt særlig vekt på å få fram studentenes opplevelse av studiesituasjonen under de pålagte koronatiltakene. Her har de gitt viktige tilbakemeldinger om hvordan digitale alternativer har fungert for ulike typer undervisning og i hvilken grad kontakten med instituttet, lærere og medstudenter er blitt opprettholdt.

Studentenes opplevelse av måloppnåelse og studienes relevans

Evalueringene i 2020 viser at mellom 81,8% og 100% av studentene som har svart på evalueringen vurderer egen måloppnåelse som god eller for det meste god.

Studentene på Nettstudiet i samtidslitteratur for barn og unge ble bedt om å vurdere studiets relevans for deres egen arbeidssituasjon. Alle svarene angir at studiet har stor eller noen grad av relevans.

Andel studiepoeng produsert gjennom rene nettstudier er gått ned i og med oppstarten av masterstudiet. Vårsemesteret 2020 var det bare Forfatterutdanningen på bachelornivå som ble gjennomført, masterstudiet hadde oppstart i august, og nettstudiet ble ikke tilbudt i vårsemesteret men hadde oppstart av nytt kull i august. Andelen studiepoeng gjennom nettstudier i 2020 er dermed ikke representativt for et normalt studieår. Fra høsten 2020 tilbyr instituttet 30 studieplasser på nettstudier og 27 studieplasser på studier med fysisk tilstedeværelse eller en kombinasjon av dette og digitalt undervisning. Andelen digital undervisning er økt betraktelig for også disse studiene i og med de pålagte koronatiltakene.

Masterstudiet i barnelitterær skrivekunst og formidling

Det nye masterstudiet ble godkjent av NOKUT 3. februar 2020. Studiet ble utlyst med søknadsfrist 10. mai. Det kom inn 23 søknader, hvorav 17 ble vurdert som kvalifisert til avsluttende opptaksprøve. 12 søkere fikk tilbud studieplass, og 10 takket ja. Pr 31.12.20 har studiet 8 studenter.

Studiet ble åpnet 24. august, av statssekretær i Kulturdepartementet Gunhild Berge Stang.

Undervisningen er i utgangspunktet organisert med ukessamlinger, en med fysisk og en med digitalt oppmøte hver måned. Mellom hver samlingsuke har studentene en uke til selvstendig arbeid og gruppearbeid. I løpet av høsten har det vært perioder hvor vi har måttet gjennomføre all undervisning digitalt.

Studiet er et heltidsstudium som samlet gir 120 studiepoeng, og organisert med følgende emner:

Verbale og visuelle virkemidler, 15 studiepoeng 1. studieår.

Målgrupperelatert formidling, 20 stp, 1. studieår.

Skrivekunst, 20 stp 1. studieår, 10 stp 2 studieår.

Research og kildegranskning, 5 stp 1. studieår

Kunstnerisk refleksjon, 10 stp 2. studieår

Masterprosjekt, 40 stp 2. studieår.

Undervisningspersonale

Lærere ved instituttet som har undervist høsten 2020: Hilde Hagerup (fagleder for studiet), Kristin Ørjasæter, Bjørn Sortland, Alice Lima de Faria, Liv Marit Weberg, Steffen Sørum, Øystein Espe Bae, Kjersti Lersbryggen Mørk, Helene Uri, Ellen Aagaard.

I tillegg har eksterne forelesere og workshopholdere med spesialkompetanse på ulike relevante områder, vært engasjert.

Videreutdanning i samtidslitteratur for barn og unge (nettbasert)

Studiet hadde opptak av nytt kull høsten 2020, med søknadsfrist 10. mai. Det kom inn i overkant av 70 søknader, som er over det dobbelte av søkertallet for de siste årene. 32 studenter takket ja til tilbudt studieplass, med oppstart 28. august.

Kullet følger studieplan revidert våren 2020.

Studiet har to emner som hvert gir 15 studiepoeng:

Emne 1: Samtidslitteraturens egenart, mangfold og utvikling i et formidlingsperspektiv (Høstsemesteret)

Emne 2: Fordypning i formidling og samtidslitterære tendenser (Vårsemesteret)

Undervisningspersonale

Lærere ved instituttet som har undervist på Nettstudiet i samtidslitteratur i 2020: Øystein Espe Bae (fagleder for studiet), Kristin Ørjasæter, Hilde Hagerup, Liv Marit Weberg, Steffen R.M. Sørum og Anne Skaret. I tillegg har eksterne forelesere vært engasjert ved behov.

Forfatterutdanningen i skrivekunst og litteraturformidling på bachelornivå

Nåværende studentkull startet høsten 2019, og er inne i sitt 2. og siste studieår. 15 studenter, 11 kvinner og 4 menn, ble tatt opp og startet studiet høsten 2019. Alle disse er fortsatt aktive studenter.

Studiet er organisert med følgende emner:

Skrivekunst 1 (1. og 2. semester): 10 studiepoeng

Tekst- og teoristudier 1 (1. og 2. semester): 15 studiepoeng

Litteraturformidling 1 (1. og 2. semester): 5 studiepoeng

Skrivekunst 2 (3. og 4. semester): 15 studiepoeng

Tekst- og teoristudier 2 (3. og 4. semester): 10 studiepoeng

Litteraturformidling 2 (3. og 4. semester): 5 studiepoeng

Utdanningen gjennomføres ved i alt 22 samlinger over fire semestre. Hver samling går over tre dager. I tillegg er studentene ute i «felten» og observerer litteraturformidlere i arbeid (andre semester) og på to skolebesøk i grunnskolen med egne formidlingsopplegg (fjerde semester), som en del av undervisningen i litteraturformidling.

Undervisningspersonale

Lærere ved instituttet som har undervist på Forfatterutdanningen i 2020: Steffen R.M. Sørum (fagleder for studiet), Kristin Ørjasæter, Hilde Hagerup, Bjørn Sortland og Liv Marit Weberg. I tillegg engasjeres eksterne forelesere ved behov, og ved hver samling er det et forfatterbesøk.

Veiledere for studentenes (2020-2021) hovedprosjekter har vært Helene Uri, Jon Ewo, Dag Larsen, Bjørn Sortland og Steffen R.M. Sørum.

Alumni

Forfatterutdanningen hadde i 2020 planlagt å arrangere to seminarer for nåværende og tidligere studenter på utvalgte lørdager.

14. mars

Seks markedsfolk om en bok fra 2019 de vil trekke frem, Guri Fjeldberg om ungdomsbiografier i dag; Helene Uri og Hilde Hagerup om medvirkning og språk.

Dette måtte avlyses i sin helhet pga. koronapandemien.

14. November

Workshop

Samtale med Erik Fosnes Hansen og Erika Fatland.

Her så vi nødt til å avlyse den planlagte workshopen, men vi fikk holdt digitale foredrag med Hansen og Fatland. Vi hadde opp mot 30 besøkende til denne alumni-samlingen.

17 tidligere studenter har fått veiledning på skriveprosjekter de har startet opp.

Norsk barnebokinstitutt innledet i 2020 et samarbeid med Appelsinia-festivalen i Skien, som et alumnitiltak. 17 tidligere studenter deltok 9. og 10. september med observasjon og drøfting av litteraturformidling i regi av festivalen, drøfting av bærekraftbiblioteket og et eget seminar med Gro Dahle. Fra NBI deltok Ingeborg Sivertsen Landfald og Dag Larsen.

Kurs og undervisningsoppdrag

(Se vedlegg til årsmeldingen for utfyllende liste)

14., 16. og 21.9.: Skrivekurs med vekt på flerspråklige erfaringer i barne- og ungdomslitteraturen, ved Bjørn Sortland og Amy Black Ndiaye.

13.5.: digitalt studiebesøk ved Cecilie Takle for Høgskolen Kristiania

7.9. og 28.9.: studiebesøk ved Liv Marit Weberg for OsloMet

Samarbeid med Fagskolen for bokbransjen

Norsk barnebokinstitutt videreførte samarbeidet med Fagskolen for bokbransjen og utviklet brev/underviste i barnelitteraturhistorie og barnelitteraturens egenart. Liv Marit Weberg gjennomførte digitalt kurs våren 2020

Skriverommet

Skriverommet er en seminarrekke for forfattere på initiativ fra Norsk barnebokinstitutt. Det kom i gang i 2016, i samarbeid med Norske- Barne og Ungdomsbokforfattere (NBU). Skriverommet skal tilby kurs, workshops og faglig påfyll til etablerte barne- og ungdomsbokforfattere samt tidligere forfatterstudenter ved instituttet. Bjørn Sortland har fra 2020 ansvar for det faglige innholdet i skriverommets arrangementer.

Det planlagte seminaret høsten 2020 er utsatt til våren 2021 pga koronapandemien.

Formidling

- Norsk barnebokinstitutt har i 2020 avholdt 9 arrangementer og lanseringer, 4 i egen regi og 5 i samarbeid med andre. *Pandemien covid-19 la føringer for gjennomføringen av noen av disse, dette er beskrevet under det enkelte arrangement.*
- I alt har Norsk barnebokinstitutts ansatte og gjester i løpet av 2020 publisert 18 formidlingsartikler på våre egne nettsider.
- Ansatte har i tillegg foredratt, deltatt i debatt eller moderert ved 30 arrangementer, og gjennom disse nådd ca. 3000 tilhørere (både via strømming og fysisk deltakelse)

Utstillinger

Utstillingen i våre lokaler har blitt fulgt opp med små oppgraderinger av eksisterende innhold. Noen bøker har blitt skiftet ut i montre og vegghyller, bøker fra Bærekraftsbiblioteket har blitt utstilt i sofaområdet. Vi har også hengt opp plakater fra hundreårsjubileet for Anne-Cath. Vestly, produsert av Nasjonalbiblioteket.

De nominerte til Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris er presentert på en vegg i lokalene, og disse ble oppdatert med de aktuelle titlene fra 2020.

På storskjerm i lokalene våre har vi vist arbeider av «månedens illustratør», og i forbindelse med utdeling av Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur har de nominerte bøkene, og senere vinnerbøkene, blitt vist på skjerm.

Montre med aktuelle fagutgivelser er blitt løpende oppdatert.

Arrangementer og seminarer i egen regi

Utdeling av Kulturdepartementets priser, 23.3 (digitalt)

Halvannen uke før årets prisutdeling ble Norge rammet av koronapandemien og landet gikk i lockdown fra 12. mars. Dette rammet naturlig nok arrangementet som ble gjennomført som en digital offentliggjøring gjennom pressemelding og promotering i sosiale medier. En tale fra kultur- og likestillingsminister minister Abid Raja ble lagt ut og sendt til alle prisvinnerne. Diplomer og blomster ble sendt eller overlevert prisvinnerne hjemme. En annerledes prisutdeling, men som likevel ble gjennomført situasjonen tatt i betraktning.

Kultur- og likestillingsminister **Abid Q. Raja** delte ut 7 priser for til sammen 360 000 kroner til forfattere, oversettere, illustratører og tegneserieskapere. Juryen nedsatt av Norsk barnebokinstitutt kommenterer bokåret slik:

«Årets forfattere viser barne- og ungdomsleserne mye tillit. De skriver uten å overforklare om temaer som er viktige for barn og unge. Det er mye gravalvor i skjønnlitteraturen i 2019, feelgood og humor ser vi mindre av,

særlig for ungdom. Ikke alt ordner seg til slutt, men vi møter mange kompetente protagonister – der flertallet stadig er jenter. De få guttene som får slippe til er trøblete og sinte, hardtslående og råde, og viser seg fram i sterke fortellinger med høyt kvalitetsnivå. I et godt sakprosa-år er kropp og helse temaer som går igjen, sammen med et fortsatt fokus på natur, klima og miljø. Vi gleder oss også over et år med spesielt mange sterke og stilsikre debutanter, som blir spennende å følge videre.»

Prisvinnerne for bokåret 2019 var:

LITTERATURPRISEN: **Ingeborg Arvola** for *Buffy By* er talentfull. En selvbiografi (kr 50 000) Cappelen Damm

BILDEBOKPRISEN: **Marianne Gretteberg Engedal** for *Pølsetjuven* (kr 50 000) Samlaget

FAGBOKPRISEN: **Nina Brochmann, Ellen Støkken Dahl** og **Magnhild Winsnes** (ill.) for *Jenteboka*. (kr 60 000) Aschehoug

DEBUTANTPRISEN: **Neda Alaï** for *Dette er ikke oss* (kr 50 000) Gyldendal

TEGNESERIEPRISEN: **Malin Falch** og **Regine Toften Holst** for *Bjørnar*. En historie fra Nordlys (kr 50 000) Egmont

ILLUSTRASJONSPRISEN: **Rune Markhus** for illustrasjonene til *På omveien hjem* av *Vilde Kamfjord* (kr 50 000) Gyldendal

OVERSETTERPRISEN: **Kirsti Vogt** for oversettelsen fra engelsk av *Jessica Townsend: Vundersmed. Morigans kall* (kr 50 000) Vigmostad & Bjørke

Deltakere fysisk: Ingen

Deltakere strømming: Ingen

Sted: Store Auditorium, Nasjonalbiblioteket

Åpning av masterstudiet i skrivekunst og litteraturformidling 24.8 (fysisk og digitalt)

Koronapandemien la fortsatt begrensninger på gjennomføringen av arrangementene våre, med mulighet for et begrenset antall deltakere i lokalet. Arrangementet ble fysisk gjennomført i tråd med smittevernsreglene, og samtidig strømmet i regi av instituttet selv.

Mandag 24. august åpnet Nordens første masterutdanning innen barne- og ungdomslitterær skrivekunst ved Norsk barnebokinstitutt. Etter et inspirerende kulturelt innslag på tuba av **Lars Andreas Haug**, ble *Masterstudiet i barne- og ungdomslitterær skrivekunst og formidling* åpnet av statssekretær **Gunhild Berge Stang**.

Kulturdepartementets støtte har vært helt nødvendig i opprettelsen av masterstudiet, statssekretæren valgte i sin tale å løfte frem departementets ønske om et større mangfold i kunstlivet:

–Vi ønsker et mangfold av brukere og et mangfold av utøvere og et mangfold av kulturtilbud. For litteraturen handler dette om å få fram nye stemmer. Stemmer fra forfattere med ulik bakgrunn, med ulike preferanser og meninger som kan utvikle seg på ulike måter.

–Barnebokinstituttet bidrar allerede på dette området, og jeg tror det nye masterprogrammet vil bidra ytterligere. Ikke ved å gi unge forfattere en formel på hvordan de skal skrive, men ved å hjelpe hver enkelt med

å finne sin egen stemme. Kanskje er det noen her i rommet som sitter med en spirende fortelling inne i seg og som kanskje en dag vil få skoleungdom til å oppleve leseleden, det er en inspirerende tanke.

– Barne- og ungdomslitteratur er en kompleks kunstform med et særlig viktig publikum. Barnelitterær kvalitet forutsetter innsikt i de målgruppene litteraturen er til for. Kunstnerisk kompromissløshet forutsetter innsikt i de medier litteraturen har til rådighet, og veldig mye utforskende skrivepraksis, sa Norsk barnebokinstituttets direktør **Kristin Ørjasæter**.

Hilde Hagerup er faglig leder for det nye studiet, og i sin tale snakket hun om litteraturen som pedagogisk verktøy, og som forfatterinitiert kunst – og om kvalitet i litteratur for barn og unge.

Taran Bjørnstad, leder for Norske barne- og ungdomsbokforfattere, visualiserte dette studiets rike indre liv: – Dere skal snu steiner, gå utenfor stien, bøye dere ned, løfte dere opp med studiepoeng, med tryggheten om at det dere gjør – det er verdifullt og viktig, fordi dere bedriver grunnforskning.

Deltakere fysisk: 26

Deltakere strømming: 256 (3 sek.+), 51 (1 min.+)

Sted: Seminarrom 70, Halvbroren

Å kjenne seg hjemme i barne- og ungdomslitteraturen? 13.10 (digitalt)

Koronapandemien la fortsatt begrensninger på gjennomføringen av arrangementene våre, med mulighet for et svært begrenset antall deltakere i lokalet vi leide av Nasjonalbiblioteket. I tillegg ble arrangementet rammet av den pågående vektorstreiken og det ble derfor kun bidragsyterne som kunne være fysisk til stede. Arrangementet ble gjennomført i tråd med smittevernsreglene, og samtidig strømmet.

Er det noen som ikke kjenner seg hjemme i barnelitteraturen? Hvorfor ikke? Er det andre kunst- og kulturuttrykk som lykkes bedre med å favne 'alle'? Hva kan i så fall barne- og ungdomslitteraturen hente fra disse for å oppleves mer relevant? Heldagsseminaret ble innledet med en gjennomgang av den nordiske populærkulturens koloniale arv. En rekke forfattere bidro også gjennom dagen. Vi inviterte bidragsytere som jobber innenfor kunsthistorie, musikk, tv/film, teater, spill og idrett, og som også har en tilknytning til ord, tekst, formidling og barns medvirkning, for å høre hvordan de jobber for å forbli relevante for 'alle' barn og unge.

Konferansier for dagen var **Birgitte Eek**, Norsk barnebokinstitutt.

Medvirkende:

Veronica Salinas, forfatter og dramatiker, og **Synnøve Seljebu Hoven**, elev ved musikklinjen Majorstuen skole, **Temi Odumosu**, kunsthistoriker og forsker ved Universitetet i Malmø, **Kristin Ørjasæter**, direktør Norsk barnebokinstitutt, **Marte Sunde Härter**, NRK, **Mahmona Khan**, forfatter og manusforfatter, **Tyra Teodora Tronstad**, forfatter, Rapper **Kenneth Engebretsen** og **Neha Naveen**, forfatter, **Camara Joof**, skuespiller, forfatter og tidligere kunstnerisk leder for Den Mangfaldige scenen, og **Ketil Kolstad**, skuespiller, produsent og formidler, **Michael Stilson**, forfatter og tidligere fotballspiller, **Mikael Noguchi**, illustratør og art director i Megapop, og **Jørgen Taraldsen**, spillutvikler og daglig leder i Megapop, **Steffen Sørum**, forfatter og faglig leder ved forfatterutdanningen på bachelornivå ved Norsk barnebokinstitutt, **Brynjulf Jung Tjønn**, forfatter og **Eivind Myklebust**, kritiker og journalist.

Deltakere fysisk: 18 (kun bidragsyterne fikk delta)

Deltakere strømming: 490

Sted: Store Auditorium, Nasjonalbiblioteket

Barnelitterære dannelsesprosesser - forskningsseminar oppstartseminar for instituttets eget prosjekt, 11.11 (digitalt)

Koronapandemien la fortsatt begrensninger på gjennomføringen av arrangementene våre, med mulighet for et svært begrenset antall deltakere. Ettersom nye restriksjoner for arrangementer kom like før avviklingen ble dette seminaret kun gjennomført digitalt - som et webinar på Zoom.

Barnelitterære dannelsesprosesser

Kunstnerisk og vitenskapelig utforskning av forestillinger om hva barnelitteratur skal være og gjøre. Et forskningsprosjekt i regi av Norsk barnebokinstitutt, 2020–2022.

Norsk barnebokinstituttets direktør og forskningsleder **Kristin Ørjasæter** ønsket velkommen, og prosjektleder **Anne Skaret** ledet webinarret på Zoom. Ellers bidro følgende forskere med innlegg:

Thor Magnus Tangerås, Høgskolen Kristiania: «Livsendrende leseopplevelser»:

Dette foredraget presenterer forskning på livsendrende leseopplevelser av skjønnlitteratur. I hvilke livssituasjoner kan litteraturen gjøre en forskjell og hjelpe mennesker i livskriser? Hva kjennetegner slike leseopplevelser, og hvordan kan de fasiliteres? Foredraget presenterer en teori om ni ulike måter lesing av litteratur kan skape endring i leserens liv på.

Monica G. Mitchell, Universitetet i Stavanger: «Lesemøtet – litteraturformidling og leseopplevelser på tvers av alder»

I lesemøtet leser tiendeklassinger høyt for førsteklassinger. De er tildelt et ansvar som gir mestringsopplevelser og førstehåndserfaringer med litterær lesing og forståelse. Verdien av lesemøtet finner en verken i den eldstes eller den yngstes opplevelser alene, men i formidlingen og i møtet mellom dem begge, hvor også deres forståelser av litteratur kommer til syne. Dette vil foredraget belyse ytterligere.

Vanessa Joosen, University of Antwerp: «Hair, hair, everywhere: Adulthood in Children's Literature»

Vanessa Joosen starts this lecture from the – perhaps surprising observation that several children's books contain comments on adults' nose and body hair. In an attempt to explain this unexpected finding, she reflects on the didactic, communicative and narrative conventions of children's literature.

Anna Karlskov Skyggebjerg, Aarhus Universitet: «Dannelse i og med faglitteratur for børn»

Faglitteraturen for børn har de senere år både opnået kunstnerisk anerkendelse og fået stor forskningsmæssig opmærksomhed ud fra genre-teoretiske, æstetiske, diskursanalytiske og økokritiske vinkler. Erkendelserne er bl.a., at faglitteratur fra billedencyklopædier til biografier indbyder til litterære fortolkninger på linje med skønlitteratur og kan formidle konkret viden såvel som demokratisk dannelse. Denne forelæsning tager afsæt i hidtidig forskning og belyser dannelsespotentialer i en række aktuelle danske og internationale eksempler, som beskæftiger sig med naturvidenskab og eksperimenterer med de børnefaglitterære genrenormer.

Deltakere fysisk: Ingen

Deltakere webinar: 25

Sted: Zoom

Arrangementer i samarbeid med andre

Utdeling av Kari Skjønberg-prisen i Bergen, 12.2

I samarbeid med barnebokkonferansen Se og Les

Lykke Harmony Alara Guanio-Uluru ved Høgskolen på Vestlandet ble mottaker av Kari Skjønbergs pris 2020 for sin forskning på barne- og ungdomslitteratur. Prisen ble delt ut under Se og les-konferansen i Bergen

onsdag den 12. februar 2020. Konferansen arrangeres annethvert år av Bergen Offentlige Bibliotek.

Kari Skjønbergs pris deles ut av stiftelsen Kari Skjønbergs Fond. Kari Skjønbergs Fond forvaltes av Norsk barnebokinstitutt. Prisen deles ut av en fagjury annethvert år og tildeles i form av et reisestipend på 10 000 kroner til en forsker eller forskningsformidler som har utmerket seg på fagfeltet. Det er fondets styre som oppnevner en fagjury for prisen. Juryen bestod denne gangen av Anne Kristin Lande, Nasjonalbiblioteket, Anne Skaret, Høgskolen i Innlandet, og Svein Slettan, Universitetet i Agder.

Deltakere fysisk: 250

Deltakere strømming: [Usikkert](#)

Sted: Se og Les i Bergen, Hotel Terminus store sal.

Kan vi snakke sammen? Om flerspråklighet hos barn og unge 26.2 **I samarbeid med Leser søker bok, Nasjonalbiblioteket og Språkrådet**

Bakgrunnen for seminaret var at det kom en ny språkløp og ny stortingsmelding om språk som ble lagt frem for Stortinget våren 2020. «Språket er den fremste beraren og formidlaren av kultur, historie og identitet,» heter det i Kulturmeldingen 2018 (kap. 2.2).

Hva betyr dette for barn og unge i Norge i dag? Hvilke språk bruker de og hvordan blir deres språklighet avspeilet i kunst- og kulturuttrykk? Hva skal til for at barn og unge skal kjenne seg inkludert i språket? Hvilke tiltak er nødvendige for å styrke deres egen tilgang til kommunikasjon og samfunnsdeltakelse.

Seminaret ble åpnet av kulturminister **Abid Raja** og ledet av **Helene Uri**, forfatter og språkviter, professor ved Norsk barnebokinstitutt.

De medvirkende var:

Den mangfaldige scenen ved **Lavleen Kaur**, **Shazad Gul**, **Kjetil Solberg Stavenes**, **Ikhlas**, **Olivia** og **Julia** (kunstnerisk innslag), **Pernille Hansen**, postdoktor ved Multiling – Senter for flerspråklighet, Universitetet i Oslo, **Vegard Bjørsmo**, sanger, musiker og student fra Karasjok, fylkesbiblioteksjef **Sunniva Knutsen** og **Reija Lång**, leder for Finsk bibliotekjeneste, ved Troms og Finnmark fylkesbibliotek, + **Hanna**, slampøet og spoken word artist, **Shanti Brahmachari**, kunstnerisk leder i TekstLab, **Ika Kaminka** og **Hedda Vormeland**, Norsk Oversetterforening, **Hanna Bovim Bugge**, rådgiver i Leser søker bok, **Wenche Warhaug**, pedagogisk veileder ved Johannes læringscenter i Stavanger, **Heidi Cecilie Gilje**, virksomhetsleder i Aursmoen barnehage, **Karoline Riise Kristiansen**, språksjef i NRK og **Kristine Magnesen**, journalist i NRK Super.

Deltakere fysisk: 130

Deltakere strømming: 108

Sted: Store Auditorium, Nasjonalbiblioteket

Lansering av Bærekraftsbiblioteket – Les for framtida!, 4.5 (digitalt)

Norsk barnebokinstitutt er sekretariat for prosjektet.

Bærekraftsbiblioteket er et samarbeid mellom Norsk barnebokinstitutt, FN-sambandet, Den Norske Forleggerforening, Norsk Bibliotekforening, IBBY Norge, Norsk Forfattersentrum, Norsk Oversetterforening, Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversetterforening, Norsk Litteraturfestival, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Leser søker bok, Foreningen !les, Bokklubbene, forskningsmiljøet NaChiLitCul ved Høgskulen på Vestlandet og Lillehammer UNESCO Litteraturby.

Koronapandemien la fortsatt begrensninger på gjennomføringen av arrangementene våre. Lanseringen ble derfor kun gjennomført digitalt med utsendelse av pressemelding og synliggjøring i sosiale medier.

Deltakere fysisk: Ingen

Deltakere strømming: Ingen

Sted: Pressemelding, nettsider og SOME

Livet i detaljene 23.9 (fysisk/digitalt)

I samarbeid med Norsk litteraturfestival Lillehammer

Koronapandemien la fortsatt begrensninger på gjennomføringen av arrangementene våre, med mulighet for et begrenset antall deltakere i lokalet også på Lillehammer. Arrangementet ble fysisk gjennomført i tråd med smittevernsreglene, og samtidig strømmet.

Norsk barnebokinstitutt arrangerer årlig i samarbeid med Norsk litteraturfestival en programpost med vinneren av Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris i foregående år. I 2019 mottok illustratøren og forfatteren **Kristin Roskifte** prisen for bildeboka *Alle sammen teller*, og illustratøren **Rune Markhus** mottok Kulturdepartementets illustrasjonspris 2019 for boka *På omveien hjem* av Lillehammerforfatteren *Vilde Kamfjord*. På Lillehammer møtte de de frilansjournalist, kunst- og litteraturkritiker **Anne Schäffer** til samtale om bøkene og illustratørlivet.

Deltakere fysisk: 40

Deltakere strømming: 35

Sted: Norsk Litteraturfestival Lillehammer, Felix pub

Lansering av norsk barnedramatikks historie, 14.10 (fysisk/digitalt)

I samarbeid med Vidarforlaget

Koronapandemien la fortsatt begrensninger på gjennomføringen av arrangementene våre, med mulighet for et svært begrenset antall deltakere i lokalet vi leide av Nasjonalbiblioteket. I tillegg ble arrangementet rammet av den pågående vektorstreiken og vi valgte derfor å flytte arrangementet til lokaler i Halvbroen. Arrangementet ble gjennomført i tråd med smittevernsreglene med et begrenset antall publikum tilstede, og samtidig strømmet.

Forskningsprosjektet *Drama for barn – teatrets sjel. Barnedramatikks historie i Norge* er avsluttet. Det store bokverket som er en analyse og historisk framstilling av den norske barnedramatikks utvikling ble lansert på arrangementet. Samtidig kommer de fem siste bindene i serien med norsk barne-dramatikk om kort tid. Forskningsprosjektet kom i gang med støtte fra NBI-stipendet 2011, og Norsk barnebokinstitutt har vært arena for de 3 rundene med lanseringer av barnedramatikk gjennom årene.

Forfatterne av verket *Drama for barn – teatrets sjel. Barnedramatikks historie i Norge* er doktor i teatervitenskap Anne Helgesen og master i litteraturvitenskap Petra J. Helgesen. I boka bruker de Nationaltheatret og Sverre Brandts *Reisen til julestjernen* som et utgangspunkt for å fortelle hele den norske barnedramatikkhistorien.

De to forfatterne ønsker å styrke den historiske bevisstheten og stimulere til fornyelse i oppsettingspraksisen innen norsk barneteater, og de har derfor redigert en bokserie med skuespill, parallelt med forskningsprosjektet. Det har tidligere utkommet ti bøker i serien på Vidarforlaget. De inneholder skuespill av

Frederikke Bergh, Barbra Ring, Hulda Garborg, Sverre Brandt, Agnar Mykle, Thorbjørn Egner, Alf Prøysen og Anne-Cath. Vestly. Disse suppleres om kort tid med fem avsluttende bind, der dramatikken til Turid Balke, Klaus Hagerup, Tor-Åge Bringsværd og Lars Vik presenteres.

Konferansier **Birgitte Eek**, Norsk barnebokinstitutt

Medvirkende:

Forlagssjef **Gunnar R. Totland**, Vidarforlaget, direktør **Kristin Ørjasæter**, Norsk barnebokinstitutt, forfatterne og redaktørene **Anne Helgesen** og **Petra Helgesen**, dramatiker **Lars Vik**, tidligere instruktør og teatersjef **Kjetil Bang-Hansen**, påtroppende teatersjef **Kristian Seltun**, Nationaltheatret og dramaturg ved Dramatikkens hus, **Kristina Kjeldsberg**.

Deltakere fysisk: 26

Deltakere strømming: 954 (3 sek.+) 124 (1 min.+)

Sted: Seminarrom 70, Halvbroren

Formidle eller kritisere – hva er forskjellen? 23.10 (fysisk/digitalt)

I samarbeid med Barnebokkritikk og Periskop - et heldagsseminar for kritikere og andre.

Koronapandemien la fortsatt begrensninger på gjennomføringen av arrangementene våre, med mulighet for et begrenset antall deltakere i lokalene.. Arrangementet ble gjennomført i tråd med smittevernsreglene med et begrenset antall publikum tilstede, og samtidig strømmet.

Hva gjør en litteraturkritiker? Hva gjør en litteraturformidler? Hvorfor er det mange som tenker at disse driver med det samme, når de ikke gjør det? Det heter seg at det kan ligge mye god formidling i en kritikk, og det kan ligge mye kritikk i en formidling. Likevel har disse to yrkesgruppene ulike mandater, oppgaver og fremgangsmåter. Kritikerne har eksempelvis ikke som primæroppgave å skape leselyst. Formidlerne ser ikke nødvendigvis til kritikerne for å få svar på sine spørsmål. Og hvor plasserer nå fortellerne seg, oppi dette selskapet?

Medvirkende: **Ingvild Bræin**, redaktør i Barnebokkritikk, **Steffen Sorum**, faglig leder av forfatterutdanningen på bachelornivå ved Norsk barnebokinstitutt, **Ragnhild Malfang**, formidler, IBBY, **Hilde Eskild**, forteller, **Hilde Dybvik**, kritiker i Barnebokkritikk og Periskop, **Brynjulf Jung Tjønn**, redaktør i Samlaget, **Marius Emanuelsen**, kritiker i Barnebokkritikk og universitetslektor, **Karen Frøslund Nystøyl**, fagredaktør for litteratur og scenekunst i Periskop.

Deltakere fysisk: 24

Deltakere strømming: Ingen strømming

Sted: Seminarrom 70, Halvbroren

AVLYST:

Kun ett arrangement har blitt helt avlyst i 2020 på grunn av Covid-19:

Det var *Hvordan skape gode samtaler om litteratur med barn?* basert på resultatene fra instituttets forrige forskningsprosjekt Litteratur, litteraturformidling og kunstopplevelse (2016-2018). Direktør **Kristin Ørjasæter**, forfatter og kunstnerisk prosjektleder **Hilde Hagerup** skulle sammen med Åse Kristine Tveit fra OsloMet holdt innlegg på Bibliotekmøtet 2020 i Haugesund **18.3.**

Annen formidlingsaktivitet

Annoteringspalte i Norsklæreren

Ingeborg Sivertsen Landfald har skrevet NBIs palte i Norsklæreren nr. 1-4 i 2020.

Formidlingsartikler på instituttets nettsider

Nye tendenser i nordisk barnelitteratur (31.1.2020)

Niklas R. Lello - Presentasjon av antologien *På tværs af Norden: Nye tendenser i børne- og ungdomslitteratur med nedslag i forskning og formidling*

Litteratur i pandemitid (8.4.2020)

Øystein Espe Bae, Dag Larsen, Niklas R. Lello, Kjersti Lersbryggen Mørk og Steffen Sørum presenterer bøker og spill som tematisk passer inn med pandemien.

Ny språklov og språkmelding (12.5.2020)

Niklas R. Lello om forslag til ny språklov og språkmelding

Så enkelt, så viktig. Behovet for flerspråklig barnelitteratur, (12.5.2020)

Helene Uri og Kristin Ørjasæter

Barne- og ungdomslitteraturen behandles lemfeldig i utredningen av innkjøpsordningen (28.10.2020)

Kristin Ørjasæter, først på Periskop.

Smittelitteratur for barn (10.12.2020)

Niklas R. Lello presenterer bøker om virus, smitte og korona.

Formidlingsartikler om forskning 2020:

Høytlesning fra bildebokapp, 21.2

Liv Marit Weberg

Jeg håndhilser før jeg penetrerer, 2.4

Helene Uri - presentasjon av essay om kunstnerisk utviklingsarbeid

Kvinner i jentebøker må gifte seg eller dø, 3.4

Først publisert i Klassekampen

Ingeborg Sivertsen Landfald

«Hva funker?» Hva funket ikke? 6.4

Helene Uri og Hilde Hagerup om kunstnerisk utviklingsarbeid

Å tenke det, skape det, men å beskrive det? 7.4

Helene Uri intervjuet av Birgitte Eek om kunstnerisk utviklingsarbeid

Fiksjonsmåleren og andre verktøy for å forstå sakprosa, 30.4

Ingeborg Sivertsen Landfald

Økokritisk blikk på samisk barnelitteratur, 19.5

Ingeborg Sivertsen Landfald

Barnelitteraturforskning 2019, 15.6

Anne Kristin Lande – bibliografi om barnelitteratur

Mellom bakkar og by: Hva kan byen fortelle oss om naturen i barnebøker? 23.6

Ingeborg Sivertsen Landfald

Å vokse sidelengs – intervju med forsker Ida Johnson, 30.9

Ingeborg Landfald

Refleksjonsnotat: Karakterer og plot og et prosjekt som ikke vil seg ennå, 8.10

Dag Larsen, bidrag til artikkelsamling om kunstnerisk utviklingsarbeid

Hvordan kan vi skrive om Holocaust for barn? 29.10

Ingeborg Sivertsen Landfald

Kan lesing forandre liv? Oppsummering fra NBIs forskningsseminar 11.11, 10.12

Ingeborg Sivertsen Landfald

Stormaktene og den lille oxen Ferdinand, 27.12

Publisert først i Klassekampen 23.12

Ingeborg Sivertsen Landfald

Informasjon og presse

Nettsidesaker: 92 (2019: 134)

Nyhetsbrev: 6 (2019: 7)

Pressemeldinger: 8 (2019: 8)

Invitasjoner og utlysninger: 4 (2019: 2)

Mediedekning

Norsk barnebokinstitutt har i 2020 hatt en mediedekning på totalt 134 innslag. (2019:189). *Nedgangen i medieinnslag kan i stor grad tilskrives korona-pandemien. Færre fysiske arrangementer, færre møteplasser og færre debatter har, sammen med større kamp om plassen i mediebildet, bidratt til et mindre antall innslag.*

Oversikten omfatter alt fra intervjuer, kronikker, debattinnlegg, nyhetssaker, oppslag omtaler og notiser i/på:

- Aviser, ukeaviser og annet på nett
- Aviser, ukeaviser og annet på papir
- Nyhetsbyråer
- Radio

61 av innslagene omtaler Norsk barnebokinstituttts arrangementer på ulike nivåer, 39 innslag er relatert til forfatterutdanningen på bachelor-nivå, mens 13 er relatert til masterutdanningen i skrivekunst og formidling. 7 av innslagene omtaler Bærekraftsbiblioteket, mens 4 innslag er relatert til Norsk barnebokinstituttts forskning og statistikk. I 53 av innslagene blir de ansatte selv intervjuet, deres prosjekter omtalt, eller de bidrar med kronikk, debattinnlegg, kommentarer eller artikler. 67 av innslagene er et resultat av synliggjøring fra Norsk

barnebokinstituttets side på ulike nivåer; gjennom direkte kontakt, kronikker, debattinnlegg, pressemeldinger og nyhetsbrev. De resterende er et resultat av initiativ fra andre aktører og media selv.

Se årsmeldingens vedlegg for fullstendig oversikt over mediedekningen.

Nettsider

Barnebokinstituttets nettsted ligger på domenet barnebokinstituttet.no. Sidene driftes av Norsk barnebokinstitutt og Ignitias.no/MU Publishing

Nettstedsstatistikk (Tall fra 2019 i parentes)

Nettsted	Antall besøk:	Antall brukere:	Sidevisninger
http://barnebokinstituttet.no/	88 424 (97 021)	61 474 (61 841)	151 885 (196 295)

Sosiale medier

Sosiale medier erstatter i stor grad nettsidene som hovedarena for formidling av nyhetsoppdateringer. Disse kanalene benyttes også i markedsføring av instituttet og våre studier.

Twitter:	70 oppdateringer	3 111 følgere	(+651)
Facebook:	148 oppdateringer	6 890 følgere	(+757)
Instagram:	89 oppdateringer 548 stories	3 616 følgere	(+790)
Totalt:	855 (+208)		

Månedens illustratør

I spalten Månedens illustratør presenterer vi hver måned en illustratør som jobber innen barne- og ungdomslitteratur på våre nettsider, i sosiale medier som Facebook og Instagram og på skjerm i våre lokaler. I månedene desember-januar og juli-august presenterer vi én illustratør over to måneder.

Månedens illustratør-spalten har i 2020 hatt 5 177 sidevisninger på våre nettsider.

Nedenfor følger en oversikt over de presenterte illustratørene gjennom året.

Januar: Henning Lystad

Februar: Marianne Gretteberg Engedal

Mars: Åge Peterson

April: Nora Brech

Mai: Magnhild Winsnes

Juni: Kristoffer Kjølberg

Juli/August: Malin Falch

September: Camilla Billett

Oktober: Cathrine Sandmæl

November: Victoria Sandøy

Desember: Ida Eva Neverdahl